

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і валеології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.мед.н.,
професор

(Юшковська О. Г.)

(підпис)

«16» червня 2022 р.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Курс **IV** Факультет **Медичний**

Навчальна дисципліна **Фізична реабілітація та спортивна медицина**

Семінарське заняття №13, Тема: “ **Фізична реабілітація в травматології та ортопедії** ”

Семінарське заняття розробив:

асистент_____ (Семененко О.В)

Методична розробка обговорено

на методичній нараді кафедри

«16» червня 2022р.

Протокол №1

Одеса 2022

2. Мета:

При ушкодженнях опорно-рухового апарата спостерігається не тільки порушення цілісності і функції ушкодженого сегмента. Травми викликають загальну нервово-рефлекторну реакцію організму, у результаті якої відбуваються зміни в діяльності окремих органів і систем, що забезпечують основні процеси життєдіяльності. При травматичних ушкодженнях спостерігаються глибокі біохімічні зміни в м'язах, сухожильно-зв'язочному апараті, кістковій тканині й ін. При тривалій нерухомості в суглобах розвиваються морфологічні зміни, що приводять до стійкого обмеження рухів. Фізичні вправи при правильному їх застосуванні дають можливість повернути шляхом дозованого розтягання еластичність зморщеного зв'язково-сухожильного апарата, відновити нормальну анатомічну будову його складових. Під впливом регулярних, дозованих фізичних вправ нервово-м'язовий апарат поступово здобуває тимчасово утрачену функцію, відновлюється працездатність. Студенти - майбутні лікарі повинні уміти використовувати в комплексній реабілітації хворих із травмами опорно-рухового апарата засоби, форми, методи і методичні принципи ЛФК і здійснювати облік ефективності їхнього застосування.

2. Цілі заняття.

2.1. Навчальні цілі:

- формування у студентів - майбутніх лікарів спеціальних знань і умінь, необхідних для використання ЛФК у реабілітації хворих із травматичними ушкодженнями опорно-рухового апарата.

2.2. Виховні цілі пов'язані з:

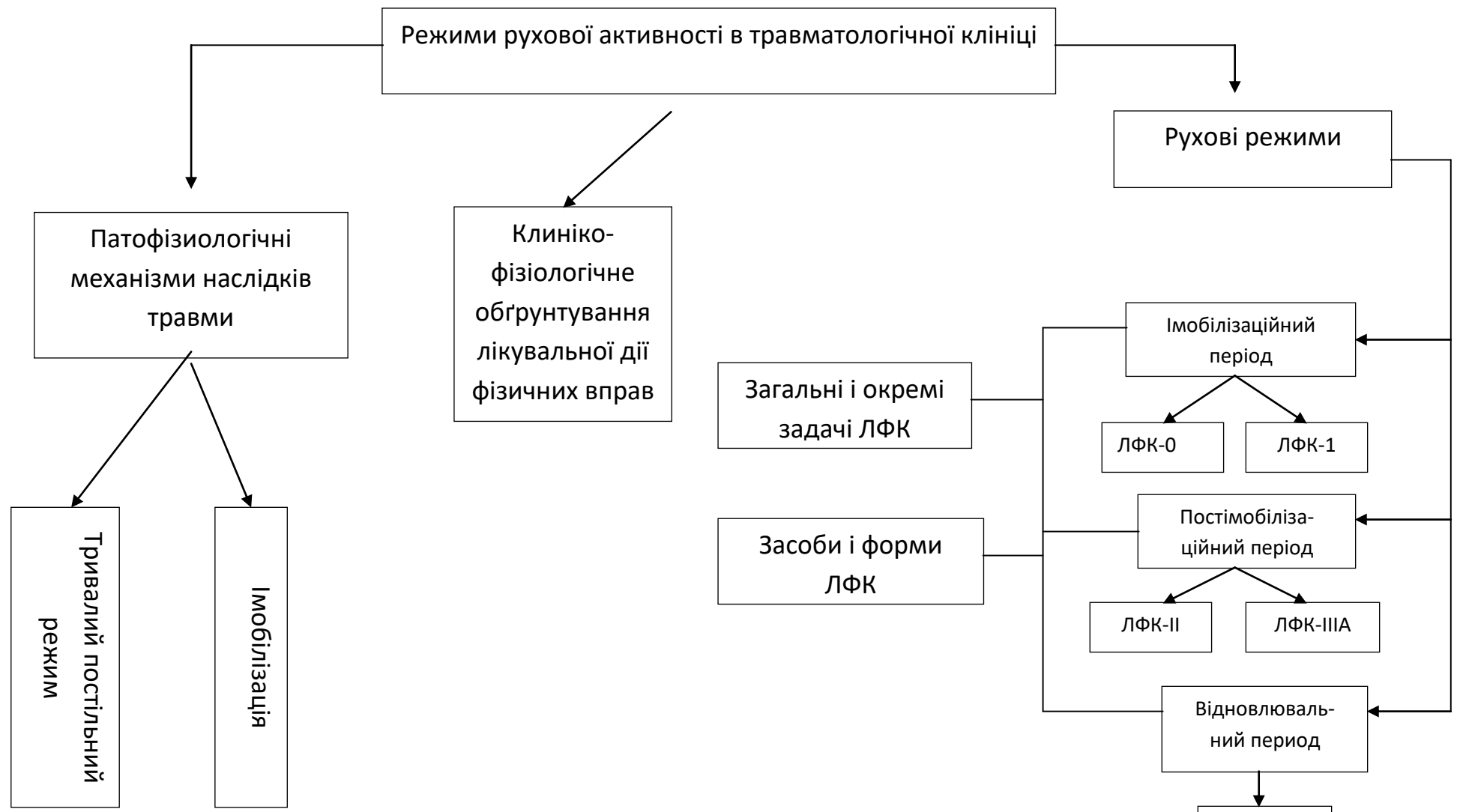
- поглибленням і розширенням деонтологічного виховання студентів;
- вихованням в студентів сучасного професійного мислення.

3. Міждисциплінарна інтеграція.

№ з/п	Дисципліна	Знати	Вміти
1	2	3	4
1.	Попередні дисципліни 1. Анатомія	Будова хребетного стовпа	
2.	Наступні дисципліни 1. Травматологія й ортопедія	Основи методики ЛФК при травматичних ушкодженнях опорно-рухового апарата	Скласти комплекси процедури ЛГ при травмах опорно-рухового апарата. Провести процедуру ЛГ по режимах РА
3.	Внутріпредметна інтеграція 1. Особливості методики ЛФК при травмах опорно-рухового апарата	Показання і протипоказання до призначення ЛФК при травмах опорно-рухового апарата "Основи методики ЛФК по режимах РА".	Скласти комплекси процедури ЛГ при діафізарних переломах, внутрісуглобних переломах, компресійних переломах хребта і провести процедуру ЛГ.

4. Зміст заняття.

Графологічна структура заняття:

5. План та організаційна структура заняття.

№ п.п.	Основні етапи заняття, їх функції та зміст	Навчальні цілі у рівнях засвоєння	Засоби навчання та контролю	Матеріали щодо методичного забезпечення наочності заняття	Термін від загального часу заняття
1.	Підготовчий етап Ознайомити студентів з видами реабілітації при травматичних ушкодженнях опорно-рухового апарата. Забезпечити позитивну мотивацію студентів про важливість застосування реабілітаційних засобів у хірургії. Основний етап		Тестові завдання	1. Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура _ підручник _ В.С.Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. - О._ОДМУ, 2005. - 234 Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура _ підручник _ В.С.Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. - О._ОДМУ, 2005. - 234	7 %
2.	1. Режим рухової активності при травматичних ушкодженнях опорно-рухового апарата 2. 2. Лікувальна фізкультура в травматологи 3. Лікувальна фізкультура при порожнинних операціях. 4. Фізіотерапевтичні засоби в реабілітації хворих.	1 рівень 2 рівень 2 рівень 3 рівень		Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура _ підручник _ В.С.Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. - О._ОДМУ, 2005. - 234	87%

3.	Заключна частина Резюме, висновки. Відповіді на виниклі питання. Матеріал для самопідготовки				6%
----	---	--	--	--	----

6. Матеріали щодо методичного забезпечення заняття.

6.1. Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття.

1. Протипоказання до призначення ЛФК при травмах опорно-рухового апарата.
2. Задачі ЛФК у ЛФК-0 і особливості методики.
3. Задачі ЛФК III-Б і особливості методики.

6.2 Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття.

Ориентировочная карта для работы с литературой по теме занятия.

№ з/п	Основні завдання	Вказівки	Відповіді
1	2	3	4
1.	Місцеві ускладнення, викликані травматичним ушкодженням опорно-рухового	Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура _ підручник _ В.С.Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. - О. _ ОДМУ, 2005. - 234	

	апарата		
2.	Режими РА для осіб з ушкодженнями опорно-рухового апарата. Задачі ЛФК по режимах РА.	Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура – підручник – В.С.Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. - О. ОДМУ, 2005. - 234	

6.3 Матеріали контролю для заключного етапу заняття

1. Визначити показання і протипоказання до розширення режимів РА при травмах опорно-рухового апарата.
2. Самостійно скласти комплекси процедур ЛГ у режимах рухової активності.
3. Дати необхідні рекомендації з застосування ЛФК у комплексній реабілітації хворих травматологічного профілю.

6.4. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів.

Перелік навчальних практичних завдань, які необхідно виконати під час практичного заняття:

1. На підставі клінічної характеристики виставити режим РА.
2. Поставити задачі ЛФК по режимах РА й підібрати відповідні засоби і форми ЛФК для їхнього рішення.
3. Самостійно скласти схему процедур ЛГ при травмах опорно-рухового апарата в режимах РА (за завданням).

9. Завдання для НДРС з даної теми.

Теми рефератів:

1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при травмах опорно-рухового апарата.
2. Основи методики ЛФК при травматичних ушкодженнях опорно-рухового апарата.
3. Режим рухової активності при травмах опорно-рухового апарата.
4. Особливості методики процедури ЛГ по режимах рухової активності.

Основна

1. Біла книга з фізичної та реабілітаційної медицині в Європі. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. 2018; 2(02):5-206
2. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультета). Одеса: «Полиграф», 2016. 160 с.
3. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
4. Роздільська ОМ, Зінченко ОК. Фізичні фактори у відновному лікуванні пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної системи на різних етапах медичної реабілітації. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2017; 3: 9 – 14.
5. Шумаков ВО, Маліновська ІЕ, Бабій ЛМ, Терещенко НМ. Реабілітація пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями: історичні віхи, сучасні підходи, місце в клінічній практиці та виклики. Український кардіологічний журнал. 2019;26(4):44-5.
6. **WHITE BOOK ON PHYSICAL AND REHABILITATION MEDICINE IN EUROPE.** European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine 2018 April;54(2):125-55
7. Cheng D, Wang B, Li Q, Guo Y, Wang L. Research on function and mechanism of tai chi on cardiac rehabilitation. Chinese Journal of Integrative Medicine. 2020;26(5):393-400.
8. Kristensen MB, Dieperink KB, Rossau HK, Egholm CL, Viggers L, Bertelsen BM, et al. Dietary interventions in cardiac rehabilitation - The gap between guidelines and clinical practice. Clinical Nutrition Espen. 2018;27:120-6.

9. Laursen UB, Johansen MN, Joensen AM, Overvad K, Larsen ML. Is cardiac rehabilitation equally effective in improving dietary intake in all patients with ischemic heart disease? *Journal of the American College of Nutrition*. 2021;40(1):33-40.
10. Long LD, Anderson L, Dewhirst AM, He JZ, Bridges C, Gandhi M, et al. Exercise-based cardiac rehabilitation for adults with stable angina. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2018;(2).
11. Moriarty TA, Bourbeau K, Mermier C, Kravitz L, Gibson A, Beltz N, et al. Exercise-based cardiac rehabilitation improves cognitive function among patients with cardiovascular disease. *Journal of cardiopulmonary rehabilitation and prevention*. 2020;40(6):407-13.
12. Papathanasiou JV, Petrov I, Tokmakova MP, Dimitrova DD, Spasov L, Dzhafer NS, et al. Group-based cardiac rehabilitation interventions. A challenge for physical and rehabilitation medicine physicians: a randomized controlled trial. *European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine*. 2020;56(4):479-88.
13. European Physical and Rehabilitation Medicine Bodies Alliance. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe. *Eur J Phys Rehabil Med* 2018. - Vol.54(2). – P.125-321.
14. World Health Organization. Rehabilitation 2030: a call for action: Meeting report [Internet]. WHO; 2017. Available from: <http://www.who.int/disabilities/care/rehab-2030/en/>
15. WHO WHO global disability action plan 2014-2021 [Internet]. WHO. [cited 2014 Oct 21]. Available from: <http://www.who.int/disabilities/actionplan/en/>
16. Gutenbrunner C., Tederko P., Grabljevec K., Nugraha B., Responding to the World Health Organization Global Disability Action Plan in Ukraine: developing a National Disability, Health and Rehabilitation Plan *J Rehabil Med*. – 2018 (50). – P.338–341

Додаткова

1. Юшковська О.Г. Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця. /Одес. держ. мед. ун-т. Одеса, 2010. 224 с.
2. Золотарева ТА, Бабов КД. Медична реабілітація. К.: КІМ; 2012. 496 с.
3. Мухіна В.М. Фізична реабілітація: підручник. 3-тє вид., переробл. та доповн. К.: Олімп. Л-ра, 2009. 488 с.:
4. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навч. посібник. К.:Олімпійська література, 2006. 196 с.
5. Сокрут ВМ, Казаков ВМ. Фізичні чинники в медичній реабілітації. Донецьк:ДОНМУ; 2008. 576 с.
6. Юшковська ОГ, Шульга РМ. Відновлення фізичної працездатності хворих на ішемічну хворобу серця на санаторно-курортному етапі як напрямок медичної реабілітації. *Медична реабілітація, курортологія, фізіотерапія*. 2006; 2:3-6
7. Юшковська ОГ. Взаємозв'язок особливостей особистості і показників якості життя хворих на ішемічну хворобу серця на санаторно-курортному етапі реабілітації. *Медична реабілітація, курортологія, фізіотерапія*. 2006;1:8-12

8. Бобров ВА, Следзевская ИК, Лобода МВ, Колесник ЭА, Фисенко МИ, Бабов КД, Михно ЛЕ, Шумаков ВА. Санаторний етап реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця. Київ: Здоров'я; 1995. 112 с.
9. Марченко О.К. Основи фізичної реабілітації: підручник для студентів ВНЗ К.: Олімп. літ., 2012. 528 с.
10. M., Christodoulou N. A position paper on physical & rehabilitation medicine programmes in post-acute settings. J Rehabil Med. 2012; (44): 289–298.
11. R.L. Braddom. Physical Medicine and Rehabilitation. England: Elsevier Science, 2011. 1536 с.
12. WHO World Report on Disability [Internet]. WHO. [cited 2014 Nov 8]. Available from: http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/en/
13. Ward A., Gutenbrunner C., Damjan H., Giustini A., Delarque A. European Union of Medical Specialists (UEMS) Section of Physical & Rehabilitation Medicine: A position paper on physical and rehabilitation medicine in acute settings. J Rehabil Med; 2010 (42): 417–424.
14. DeLisa's. Physical Medicine and Rehabilitation. Lippincott Williams & Wilkins; Fifth, North Am, 2010. 2432 p.

14. Інформаційні ресурси

- <http://www.moz.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
 - <http://www.president.gov.ua/documents/6782015-19605> - Указ Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»
 - <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-iz-vprovadzhennya-v-ukrayini-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittiyediyalnosti-ta-zdorovya-ta-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittiyediyalnosti-ta-zdorovya-ditej-i-pidlitkiv> - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1008-р «Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»
 - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15> - Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»
 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>- Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> - Закон України «Про освіту».
 - <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
 - <http://library.gov.ua/> – Національна наукова медична бібліотека України.
 - <http://osvita.ua/vnz/> – Вища освіта в Україні.
 - <http://metodportal.com/taxonomy/term/35>–Методичний портал «Фізичне виховання».
- <http://www.tmfv.com.ua/> – журнал «Теорія та методика фізичного виховання».